

"אני מתרגשת כשחולה מתעורר ומחייך"

ד"ר איילת מדברי, בת 29,
מתמחה בהרדמה

אחר, הייתי מצטערת תמיד על שלא פניתי לרפואה. זה חלום שליווה אותי מילדות. כרגע, אני מאוד שלמה עם ההחלטה שלי: מאוד מתלהבת, מאוד נהנית, עושה בדיקת מה שרציתי".

לאן את שואפת להתקדם בתחום ההתמחות שבחרת?

"בתחום ההרדמה אפשר להתקדם להתמחות בהרדמה בניתוחי חזה, הרדמה בהשתלות, בניורוכירורגיה; זה אינסופי, הידע הוא עצום. אפשר להתקדם גם להרדמה בטיפול נמרץ כללי או בהרדמת ילדים, ותחום שקרוב ללבי מאוד הוא תחום רפואת הכאב. כשלאדם כואב, העולם מבחינתו שחור; אם אני אפחית, ולו במעט, את הסבל שלו – אתן לו אור. הכאב הוא הסימפטום הכי שכיח. זו הסיבה השכיחה ביותר שבגללה אנשים פונים לרופא. אני עדיין נמצאת מעט מדי זמן בהתמחות, ונמשכת לתחומים רבים. אני רוצה לטעום מהכל, ואז אחליט לאן להתקדם".

ספרי על מקרה מעניין שטיפלת בו.

"זה היה המקרה הראשון בתורנות הראשונה שלי. לחדר הניתוח הובהל גבר ענק ומדמם, שסכין מטבח גדולה נעוצה במרכז בטנו. התברר, ששעה לפני כן הוא הגיע לדירתה של חברתו לשעבר, דקר אותה מספר רב מאוד של פעמים בכל חלקי גופה ואז דקר את עצמו. היינו צריכים לייצב את מצבו, וזה היה מראה חזק מאוד שהותיר עלי רושם עצום".

איך זה נגמר?

"הגבר נשאר בחיים, וגם האשה שדקר".

האם את מרגישה שיש תמורה למאמץ שאת משקיעה?

"מבחינת הסיפוק האישי, התמורה והסיפוק הם אדירים. במישור הכלכלי – יחסית לדרך הארוכה, הלימודים, ועכשיו השעות הקשות והארוכות, התמורה לא הולמת".

למה זקוק מקצוע ההרדמה, לדעתך?

"להסברה בקרב הציבור באשר למשמעות שלי".

המתמחים, למה הם זקוקים?

"מתמחה צריך הדרכה טובה. וכדי ליהנות באמת מהמקצוע ולבצע אותו על הצד הטוב ביותר, הוא זקוק לשעות עבודה שיאפשרו זאת".

ברור, שתפקידו של המרדים הוא קריטי להצלחת הניתוח, והציבור ממעיט בערך המקצוע משום חוסר ידיעה של מה שסרוך בו ומיה האחריות המוטלת על המרדים".

כמה תורניות את עושה בחודש? שמונה.

מהם האתגרים הגדולים ביותר, מבחינתך, במהלך העבודה השוטפת?

"רכשתי ידע עצום, אבל האתגר הגדול ביותר הוא היכולת לשלוף את הידע שרכשתי בזמן ובמקום הנכונים. בהרדמה, הפתרון צריך להיות מיידי, אי-אפשר ללכת ולבדוק בספר או להתייעץ, כי ההשלכות של הפעולה הן קריטיות, לחיים ולמוות, באופן יומיומי. אני נמצאת כבר שמונה חודשים בהתמחות, ותמיד אני יכולה לקרוא בכריזה למרדים הבכיר שאחראי עלי, והוא מגיע מהר. במצבים קריטיים אני מעדיפה חוות דעת נוספת, אבל היא צריכה להגיע מיד, אחרת אני צריכה לקבל את ההחלטה בעצמי. זה ממשחיש את הדרמטיות במצבים שהמרדים נתקל בהם באופן יומיומי. אפילו הרופאים עצמם נוטים להמעיט בערך המקצוע של המרדים, עד שמגיע תרחיש בלתי צפוי, משהו שלא מתנהל על פי הספר".

מתי את חווה רגעים קשים?

"כשאני נמצאת באחד מאותם מצבי מצוקה שתיארת, כשהידע שלי נבחן באופן מעשי ומיידי, וגם כשאני מאוד עייפה וצריכה לתפקד בשיא המרץ והערנות".

מתי את מתרגשת מהמקצוע?

"הרבה. אני מדברת עם החולה לפני הניתוח ורואה אנשים במצוקה שזקוקים להרבה אמפתיה. זה עלול להישמע בנאלי, אבל אני מתרגשת כשחולה מתעורר, מחייך ותופס לי את היד".

באילו רגעים את שמחה שבחרת להיות רופאה?

"כאשר חולה מגיע לבית החולים והוא מבוהל ונמצא במצוקה נפשית ופיזית, ואני רואה שהצלחתי לעזור לו – בין אם נפשית ובין אם פיזית – אני נזכרת למה רציתי להיות רופאה".

ומתי את מתחרטת?

"אני יודעת שאם הייתי בוחרת בכל מקצוע

שם: ד"ר איילת מדברי.

תחום ההתמחות שלי: הרדמה וטיפול נמרץ במחלקת הרדמה במרכז הרפואי רבין (בילינסון) בפתח-תקוה.

גדלתי והתחנכתי: ברעננה.

מדוע בעצם בחרת להיות רופאה?

"מכיוון שרפואה היא מקצוע שמשלב שלושה דברים: עבודה בין-אישית, ידע מדהים על המכונה המשוכללת ביותר בעולם, והעובדה שזו לא מתמטיקה, ושאינן פתרון אחד ברור וידוע לכל בעיה. זה מדע, אבל לא מדויק".

במבט לאחור, איך תזכיר את שנות לימודי הרפואה שלך?

"במסגרת הלימודים הגשמת, למעשה, שני חלומות: החלום ללמוד רפואה, שמלווה אותי מאז שאני זוכרת את עצמי, והחלום לחיות במדינה אחרת לתקופה מוגדרת. למדתי בבולגריה, איטליה: גרתי בבניין איטלקי, הלכתי למכולת איטלקית, דיברתי איטלקית והיו לי חברים איטלקיים. נהניתי מכל העושר שיש למדינה הזו להציע; ומצד שני, היה לי ברור שאני חוזרת הביתה. לפני שלוש שנים חזרתי ארצה אחרי שש שנות שהייה בבולגריה".

למה דווקא הרדמה?

"במהלך הלימודים והסטאז' נפגשים עם העשייה בכל המחלקות. בכל מחלקה היה משהו שאהבתי. בחודש האחרון של הסטאז', בדקה ה-90 של בחירת ההתמחות, הייתי מבולבלת מאוד. ההרדמה היוותה מבחינתי שילוב מדהים של כל ענפי הרפואה: פיזיולוגיה, פרמקולוגיה, אנטומיה, כירורגיה, גינקולוגיה... המקצוע נחשב נטול הילה, וזה נובע לדעתי מבורות גדולה מאוד בקרב הציבור. אנשים לא מבינים עד כמה תפקיד המרדים בניתוח שהם עומדים לעבור הוא קריטי. אילו היו יודעים – הם היו מאוד מעוניינים לדעת מי הרדים אותם. המרדים אחראי להביא את המטופל לניתוח במצב האופטימלי, ובמהלך הניתוח עצמו – ואת זה רבים לא יודעים – הוא אחראי על חייו, על כל מערכות גופו: הנשימה, תפקוד הכליות, התפקוד הקרדיוסקולרי וכמובן – שלב ההתעוררות, שאיננה כמו התעוררות משנת יופי, אלא תהליך. וישנו, כמובן, גם השלב הפוסט-ניתוחי בחדר ההתאוששות והטיפול בכאב.

"הגשמת שני חלומות: החלום ללמוד רפואה והחלום לחיות במדינה אחרת. גרתי בבניין איטלקי, הלכתי למכולת איטלקית, דיברתי איטלקית והיו לי חברים איטלקיים. הנהיתי מכל העושר שיש למדינה הזו להציע; ומצד שני, היה לי ברור שאני חוזרת הביתה"

במהלכה.
למה את מצפה כשאת פונה בעצמך לרופא, כמסופלת?
 "כשאפנה לרופא, אציג את עצמי כרופא אה ואצפה להעברת אינפורמציה מקצועית לחלוטין. אני ארצה את מה שאני מנסה לתת: הרבה אמפתיה והרבה ידע".
באיזה מקצוע היית בוחרת אילולא היית רופאה?

"אני לא רואה את עצמי עושה שום דבר אחר. מפני שרפואה היא חלום ילדות, ההחלטה נעשתה בחשש גדול: מפחיד ללכת לקראת דבר ארוך ותובעני כל כך על סמך חלום ילדות. בחנתי מחדש את כל הנתונים, וניסיתי להתעלם מהחלום, ולחשוב שוב. החלום היה ונשאר. פחדתי מאוד, אבל ברגע שהחלטתי – הייתי מאוד שלמה".

מה את עושה כדי לנקות את הראש אחרי תורנות?

"אופה עוגות יפות ומקושטות".

מה את ממליצה לאנשים לעשות כדי לשמור על בריאותם?

"את מה שכולם יודעים שצריך לעשות: תזונה נכונה וספורט. ועוד דבר אחד: לחייך הרבה".

מה את נוהגת לעשות כדי לשמור על בריאותך?

"אוכלת בריא, שוחה, מחייכת הרבה ומתלהבת".

האם אפשר לומר שהגשמת את החלום שלך?

"חד-משמעית – כן".

ולסיום, האם יש לך מסר כלשהו לסטודנטים טריים לרפואה?

"אמרתי פעם לאבא שלי: 'יש לי עוד כל כך הרבה שנים ללמוד'. הוא אמר לי: 'איילת, למדי להציב לעצמך מטרת קטנות וליהנות מהמהלך, ולא לראות את הסוף כמטרה היחידה. נסי ליהנות מההצלחות הקטנות שבדרך'. מאחר שמסלול הרפואה ארוך כל כך – לימודים, סטאז', התמחות – אני חושבת שזאת עצה מצוינת".

מה בנוגע ל"הווי מתמחים"; יש אצלכם הווי כזה?

"המרדמים מתפצלים לחדרי ניתוח שונים, ואני נמצאת עם הכירורגים והאחיינית, כך שרוב היום אני לא נמצאת עם שאר המרדמים. יש לנו ישיבת בוקר יומית, שבמהלכה דנים על ספרות עדכנית, ועוד שתי פגישות בשבוע שבהן אנחנו נבחנים על חומר מסוים או דנים בנושא שהוגדר מראש. היתה מסיבה אחת שארגן מנהל מחלקת ההרדמה. אולי אגלה בעתיד שיש הווי שעוד לא גיליתי".

מה מתסכל אותך?

"כדי להיות רופא מרדים טוב, צריך כמות עצומה של ידע, ונחוץ זמן רב כדי להשיגו. הייתי רוצה ללמוד יותר, ואני יודעת שדרוש זמן כדי להיות מרדמה טובה. מתסכל אותי שאי-אפשר להיות כזאת כבר עכשיו".

האם יש חולה שטיפלת בו, ולא תשכחי?

"טיפלתי בחולה מבוגר מאוד, שהגיע לניתוח במצב שנראה לכאורה דמוני לחלוטין. הרדמתי אותו, ליוויתי אותו במהלך הניתוח, הערתי אותו, הבאתי אותו לחדר ההתאוששות, ולמרות שידעתי מה מצבו, דיברתי אליו כמו אל כל חולה: סיפרתי לו שהניתוח הסתיים ושאלתי לשלומו, והאם הוא סובל מכאבים. איחלתי לו שיהיה בריא. החולה פרץ בבכי. ליטפתי אותו ושאלתי מדוע הוא בוכה. הוא הסתכל עלי בעיניים לחות ובמבט חזק, ואמר: 'אני מתרגש'. גם אני התרגשתי. הדלק שלי בתור רופאה הוא פידבק חיובי: כשהחולה מראה לי שעשיתי לו טוב".

איך את מרגישה כשאת יוצאת לתורנות?

"אני יודעת שעומדות בפני שעות קשות וארוכות. כרגע, אני עושה רק 'תורנויות חצי', עד 11 בלילה, אבל בקרוב אתחיל לעשות תורנויות רגילות. אני יודעת איך התורנות תתחיל, אבל לא יודעת איך היא תסתיים, ומה יקרה

